SZAKMAI BESZÁMOLÓ
THÚRY GYÖRGY MÚZEUM
3 DB KÜLÖNÖSEN VESZÉLYEZTETETT DOKUMENTUM RESTAURÁLÁSA

Pályázati azonosító: 3560/00182
Megítélt támogatási összeg: 500 000 Ft
Kollégium: KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA
Altéma: 3560

Kanizsa városa 1939-ben adta át a múzeumnak a városi levéltár 1850 előtti muzeális értékű iratainak egy részét. A II. világháború utolsó napjaiban azonban súlyos veszteség érte a gyűjteményt, a német, majd a bolgár csapatok számos iratot, könyvet tüzeltek el.

A megmaradt várostörténeti értékű kéziratos könyvek, tanácsjegyzőkönyvek, céhiratok, szerződések, periratok, 1848-49-es kéziratok és nyomtatványok együttese képezi azóta is a gyűjtemény legértékesebb magját.

A Thúry György Múzeum Helytörténeti Gyűjtemény Történeti Dokumentációs tárának felbecsülhetetlen értékű darabjai a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával kerültek restaurálásra:

Kanizsa Város Tanácsa jegyzőkönyvi kötetei 1690- 1800

I. kötet 1690. június 16.- 1755. február 7.
(Többnyire német nyelvű jegyzőkönyvek, pergamen kötésben.) Lelt. sz. 72.2.1.
II. kötet 1787. január 1. – 1790. január 4.
(Többnyire magyar nyelvű jegyzőkönyvek (néhány német és latin nyelvű), egészbőr kötésben.) Lelt. sz. 72.3.1.
III. kötet 1798. június 2. – 1800. december 31.
(Magyar nyelvű jegyzőkönyvek, félbőr kötés, papírborítással.) Lelt. sz. 72.4.1.

1690. június 16-án alakult meg Kanizsa város tanácsa, mely a város igazgatásán kívül a bíráskodást is gyakorolta. A 18. század közepéig pallosjoggal is bírt a város. A lakosság nagy része magyar, 20%-a német, 18 %-a délszláv eredetű volt, de a város vezetésében évtizedeken keresztül a németek voltak túlsúlyban, a városi tanácsjegyzőkönyveket is németül vezették kezdetben. A város a bécsi udvari kamara kirendeltsége, a Budai Kamarai Adminisztráció alá tartozott, majd 1703-tól I. Lipót császár Grasics Jakab bárónak adományozta a várost és környékét. 1717-től a Szapáry grófok, majd 1743-tól gróf Batthyány Lajos lett a város földesura. Az egyre erősödő város igyekezett a szabad királyi városi rangot megszerezni, de sikertelenül.

Az 1690. június 16-án tartott első ülésről készített jegyzőkönyvvel kezdődő városi tanácsi jegyzőkönyvi kötetek Kanizsa város történetének, a török alóli felszabadulást követő időszak legfontosabb forrásai. Gazdag tárházai a város múltjáról szóló adatoknak. Részletesen tudósítanak a fennálló társadalmi, gazdasági viszonyokról, közállapotokról, betekintést

nyújtanak a város 1690 és 1800-as évek közötti életébe. A kötetek ülési jegyzőkönyveket, kihallgatási jegyzőkönyveket, többek között a polgárok esküszövegét tartalmazzák. Ezen kívül az I. kötetben olvashatók a város által alkotott és általa szem előtt tartott statutumok is, melyek tárgya a legkülönfélébb, mint pl. önkormányzati választások, az iskolai oktatás nyelve, tűzvédelmi rendelkezések, bormérés stb.

A kötetek restaurálása az előzetes terveknek és a Compactor Bt. (Gönczi Péter) árajánlatának megfelelően történt. A kötetekről készített restaurálási jegyzőkönyv a szakmai beszámolóhoz csatolásra kerül.

A Thúry György Múzeum az értékes köteteket 2015. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján, egy hónap időtartamú bemutatásra Nagykanizsa Erzsébet tér 14-15. szám alatti kiállítóhelyén az érdeklődő kanizsai polgárok számára is megtekinthetővé tette. Fekvőtárlóban, az állagmegóvás és Gönczi Péter szakmai útmutatása alapján kerültek a kötetek kiállításra. A helyi sajtó is beszámolt az eseményről, megjelenéseink alkalmával a Nemzeti Kulturális Alap pótolhatatlan támogatása minden esetben hangsúlyozásra került.

A kötetek restaurálásával, állagmegóvásával azok elhalványulása megállításra került, kötésük és fedőlapjuk megerősítése ismét lapozhatóvá tette azokat. A restaurálás a jövőben lehetővé teszi a Thúry György Múzeum számára, hogy a kötetek digitalizálásra kerüljenek és ezzel szélesebb körben is kutathatóvá váljanak.

Ezúton is köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma támogatását.

Nagykanizsa, 2015. február 27.

Száraz Csilla
igazgató

Thúry György Múzeum
Nagykanizsa

2014/006 Nagykanizsa

Személyes

ID:	8	**Dátum létrehozva:**	2014-08-28
Dátum módosítva:	2014-08-28		

Általános

Munkaszám:	2014/006 Nagykanizsa	**Tulajdonos:**	
Állomány:		**Keletkezés:**	1690 jun.16.tól-1755 feb.7.-ig
Szerző:		**Rövidített cím:**	Ratts protokoll leltári szám: 72. 2. 1.
Méret:	320 x 240 x 32 mm	**Darabszám:**	1
Terjedelem:	131	**Melléklet:**	
Nyomtatvány:		**Kézirat:**	✓
Papír:	✓	**Pergamen:**	

Megbízás

Kollacionálás:		**Kötésjavítás:**	
Fertőtlenítés:		**Kötésrestaurálás:**	
Száraztisztítás:	✓	**Új kötés a töredékekkel:**	✓
Nedvestisztítás:		**Új kötés korhű minta után:**	
Fehérítés:		**Konzerváló kötés:**	
Folttisztítás:		**Csatok / veretek:**	
Savtalanítás:		**Fragmentumok:**	
Hiányok pótlása:	✓	**Védőmegoldás:**	
Kézi papíröntés:		**Fotó restaurálás elött:**	✓
Gépi papíröntés:		**Fotó restaurálás után:**	✓
Kasírozás papírra:		**Megbízó:**	
Kasírozás vászonra:		**Restaurátor:**	
Simítás:		**Egyéb megbízás:**	
Retusálás:		**A munka publikációjához:**	

Állapoteírás

Kéziratos bejegyzés:		**Kézi színezés:**	
Egészségre ártalmas!:		**Penészes:**	
Hiányos:		**Savas:**	
Megfutó színezék:		**Rövid leírás:**	Egész pergamenkötés a gerinc és a hátsó tábla hiányzik, az első tábla leszakadt. A megmaradt pergamen borítás hullámos, gyürött. A sarkokon hiányos. A kötözőszalag helyének bevágása látszik, a szalagból nyomokban sem maradt semmi. A tábla anyaga papír, a kiragasztott előzék kéziratos, alul címerrajzzal. Röplapja elveszett. A hátsó előzék sem maradt. A könyvtest

Sérülési fokozat:	jó állapotú merítettpapír. Az első tíz oldalon szakadozott, hiányos, sötét ujjnyomoktól foltos. A kötetet vízkár érte, a vízfolt végig fut a könyvtesten. A hátsó lapok gyűrödtek, szakadások láthatóak rajtuk. A könyvtest szétesett, enyvezését elvesztette. Fűzőcérnája elszakadt. Az ívfűzetek egyben vannak. A vas-gallusz tintával írt szöveg halvány.

Restaurálás

fertőtlenítés:		**szétszedés, leoldás:**	goretex
száraztisztítás:	csak leporolás	**fixálás:**	
nedves kezelések:	hideg vizes mosás	**fehérítés:**	
folttisztítás:		**savtalanítás:**	
hiányok pótlása:	merített papír, keményítő	**papíröntés:**	gépi papíröntés
utóenyvezés:	metilcellulóz	**kasírozás:**	
simítás:	présben	**retusálás:**	
külső védelem:		**fotó:**	digitális kép
egyéb:	fűzés, könyvtest összeállítása. Új pergamen kötés a megmaradt táblaelemek felhasználásával.	**vizsgálatok:**	oldódási próbák
restaurálás kezdete:	3-11	**restaurálás vége:**	16-12

Munkaidő számítás

fertőtlenítés - óra:		**szétszedés -óra:**	4
száraztisztítás - óra:	16	**fixálás - óra:**	
nedves kezelés - óra:	3	**fehérítés - óra:**	
folttisztítás - óra:		**savtalanítás - óra:**	
hiányok pótlása - óra:	23	**papíröntés - óra:**	5
utóenyvezés - óra:	2	**kasírozás - óra:**	
simítás - óra:	2	**retusálás - óra:**	3
kötésrestaurálás - óra:	13	**külső védelem - óra:**	
dokumentáció:	3	**összes munkaóra:**	74

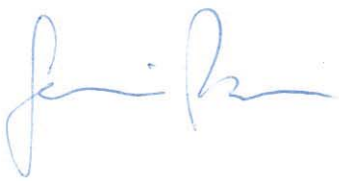

2014/007 Nagykanizsa

Személyes

ID:	9	**Dátum létrehozva:**	2014-08-28
Dátum módosítva:	2014-08-28		

Általános

Munkaszám:	2014/007 Nagykanizsa	**Tulajdonos:**	
Állomány:		**Keletkezés:**	1787 jan.1-től 1790 jan. 4.-ig
Szerző:		**Rövidített cím:**	Protocollum sessionale leltári sz. 72. 3. 1.
Méret:	340 x 242 x 45 mm	**Darabszám:**	1
Terjedelem:	216 ebből 12 üres	**Melléklet:**	
Nyomtatvány:		**Kézirat:**	✓
Papír:	✓	**Pergamen:**	

Megbízás

Kollacionálás:		**Kötésjavítás:**	✓
Fertőtlenítés:		**Kötésrestaurálás:**	
Száraztisztítás:	✓	**Új kötés a töredékekkel:**	
Nedvestisztítás:	✓	**Új kötés korhű minta után:**	
Fehérítés:		**Konzerváló kötés:**	
Folttisztítás:	✓	**Csatok / veretek:**	
Savtalanítás:		**Fragmentumok:**	
Hiányok pótlása:	✓	**Védőmegoldás:**	
Kézi papíröntés:		**Fotó restaurálás elött:**	✓
Gépi papíröntés:		**Fotó restaurálás után:**	✓
Kasírozás papírra:		**Megbízó:**	
Kasírozás vászonra:		**Restaurátor:**	
Simítás:	✓	**Egyéb megbízás:**	
Retusálás:	✓	**A munka publikációjához:**	

Állapoteírás

Kéziratos bejegyzés:		**Kézi színezés:**	
Egészségre ártalmas!:		**Penészes:**	
Hiányos:		**Savas:**	
Megfutó színezék:		**Rövid leírás:**	Egészbőr kötés. A barna színű bőr első és hátsó táblája is léniákkal, bélyegzőkkel díszített. Mindkét táblán zöld színű kötözőszalag maradvány látható. A táblák anyaga papír enyhe mértékben rovarrágott. A sarkokon legyezősen felnyílt. Bőrborítása kissé kopott, a gerincen sérült, sarkokon bőrhiány. A felületén ismeretlen eredetű foltok. A hátsótábla beázott, a víz az

előzékbe és a közvetlen lapokba mosta a bőrfestéket, ami sötétbarna elszineződést okozott. A gerincen öt borda látható, alakja homorúvá deformálodott.Oromszegője nincs. fűzése ép, valódi bordára fűzött. Metszése festett lehetett, lábnál évszám látható, elől vízfoltos. A könyvtest fűzése ép, első utolsó íveken szakadások, ujjnyomok láthatók.

Sérülési fokozat:

Restaurálás

fertőtlenítés:		**szétszedés, leoldás:**	metilcellulóz
száraztisztítás:	csak leporolás	**fixálás:**	
nedves kezelések:	hideg vizes mosás	**fehérítés:**	
folttisztítás:	aszkorbisav	**savtalanítás:**	
hiányok pótlása:	merített papír, keményítő	**papíröntés:**	
utóenyvezés:	metilcellulóz	**kasírozás:**	
simítás:	présben	**retusálás:**	
külső védelem:		**fotó:**	digitális kép
egyéb:	Fűzés, könyvtest összeállítása. Borítóbőr hiányainak pótlása. kötöző szalagok pótlása a maradványok alapján.	**vizsgálatok:**	
restaurálás kezdete:	3-11	**restaurálás vége:**	18-12

Munkaidő számítás

fertőtlenítés - óra:		**szétszedés -óra:**	3
száraztisztítás - óra:	14	**fixálás - óra:**	
nedves kezelés - óra:	5	**fehérítés - óra:**	
folttisztítás - óra:	7	**savtalanítás - óra:**	
hiányok pótlása - óra:	19	**papíröntés - óra:**	
utóenyvezés - óra:	1	**kasírozás - óra:**	
simítás - óra:	2	**retusálás - óra:**	2
kötésrestaurálás - óra:	12	**külső védelem - óra:**	
dokumentáció:	3	**összes munkaóra:**	68

2014/008 Nagykanizsa

Személyes

ID:	10	**Dátum létrehozva:**	2014-08-28
Dátum módosítva:	2014-08-28		

Általános

Munkaszám:	2014/008 Nagykanizsa	**Tulajdonos:**	
Állomány:		**Keletkezés:**	1798 jun. 2.- 1800 dec. 31.-ig
Szerző:		**Rövidített cím:**	Protocollum sessionale oppidi leltári sz. 72. 4. 1.
Méret:	450 x 258 x 37 mm	**Darabszám:**	1
Terjedelem:	184	**Melléklet:**	
Nyomtatvány:		**Kézirat:**	✓
Papír:	✓	**Pergamen:**	

Megbízás

Kollacionálás:		**Kötésjavítás:**	✓
Fertőtlenítés:		**Kötésrestaurálás:**	
Száraztisztítás:	✓	**Új kötés a töredékekkel:**	
Nedvestisztítás:		**Új kötés korhű minta után:**	
Fehérítés:		**Konzerváló kötés:**	
Folttisztítás:		**Csatok / veretek:**	
Savtalanítás:		**Fragmentumok:**	
Hiányok pótlása:	✓	**Védőmegoldás:**	
Kézi papíröntés:		**Fotó restaurálás elött:**	✓
Gépi papíröntés:		**Fotó restaurálás után:**	✓
Kasírozás papírra:		**Megbízó:**	
Kasírozás vászonra:		**Restaurátor:**	
Simítás:		**Egyéb megbízás:**	Kötöző szalagok cseréje. Borítópapír kiegészítése.
Retusálás:	✓	**A munka publikációjához:**	

Állapoteírás

Kéziratos bejegyzés:		**Kézi színezés:**	
Egészségre ártalmas!:		**Penészes:**	
Hiányos:		**Savas:**	
Megfutó színezék:		**Rövid leírás:**	A félbőr kötésen dúcról nyomott papírborítás látható. A világosbarna gerincen öt borda van. Mindkét sapka sérült hiányos. A sarkok kopottak, hiányosak. A táblák anyaga papír, gyenge elrongyolodott, tartása nincs. A papírborítás foltos, kopott, nagy mértékben hiányos. A tábla a széleken legyezősen szétnyílt. Kék kötözőszalagja színét

veszítette, anyagában foszlik. A könyvtest papírja jómegtartású merítettpapír. Sarkokon ujjnyomok és lapszéli szakadások találhatók. Tintamarásnak nyoma nem látható. Metszése festett, lábnál a metszésen évszám látható.

Sérülési fokozat:

Restaurálás

fertőtlenítés:		**szétszedés, leoldás:**	
száraztisztítás:	radír, radírpor	**fixálás:**	
nedves kezelések:		**fehérítés:**	
folttisztítás:		**savtalanítás:**	
hiányok pótlása:	japán papír, keményítő	**papíröntés:**	
utóenyvezés:		**kasírozás:**	
simítás:		**retusálás:**	színesceruza
külső védelem:		**fotó:**	digitális kép
egyéb:	A papírtáblák olyan gyengék és rossz megtartásúak, hogy kettényitva mindkét tábla keményítővel ragasztott belső papírerősítést kapott.	**vizsgálatok:**	
restaurálás kezdete:	3-11	**restaurálás vége:**	13-12

Munkaidő számítás

fertőtlenítés - óra:		**szétszedés -óra:**	
száraztisztítás - óra:	15	**fixálás - óra:**	
nedves kezelés - óra:		**fehérítés - óra:**	
folttisztítás - óra:		**savtalanítás - óra:**	
hiányok pótlása - óra:	22	**papíröntés - óra:**	
utóenyvezés - óra:		**kasírozás - óra:**	
simítás - óra:		**retusálás - óra:**	10
kötésrestaurálás - óra:	11	**külső védelem - óra:**	
dokumentáció:	3	**összes munkaóra:**	61